

Milosevic blizi Hagu?

Author: [IWPR Balkans](#)

Hag i Beograd jos nisu postigli dogovor oko toga gde ce se suditi Milosevicu.

Nekadasnji jugoslovenski predsednik, Slobodan Milosevic uskoro bi se mogao naci iza resetaka, ali nikome jos nije jasno kako ce se to sprovesti.

Srpska vlast priprema hapsenje Slobodana Milosevica i to ce se verovatno desiti do 31.marta. Tada istice ultimatum koji su Amerikanci postavili za pocetak pokazivanja dobre volje prema Hagu.

Po povratku iz Washingtona prosle nedelje, srpski premijer Zoran Djindjic rekao je da bi optuznica protiv bivseg predsednika mogla biti podignuta za dve nedelje. "Zelimo da odgovaraju oni koji su pocinili zlocine", rekao je on nakon razgovora sa americkim drzavnim sekretarom Colinom Powellom.

Znacajno je, medjutim, sto je Djindjic insistirao da "oni koji su pocinili zlocine odgovaraju pred nasim institucijama".

Ovaj komentar srpskog premijera ukazuje da se njegova vlada jos uvek zalaze za kompromis sa Haskim sudom. Srbija ce se sloziti da Tribunal sudi Milosevicu pod uslovom da do sudjenja dodje u Beogradu.

Prvi znaci spremnosti saradnje s Tribunalom vec se mogu videti. Vlada SR Jugoslavije priprema zakon koji bi dozvolio izrucenje jugoslovenskih drzavljana.

Izvori IWPR-a kazu da ce na osnovu ovog zakona, koji bi mogao biti gotov u roku od dva meseca, Beograd nastojati da na sudjenjima za ratne zlocince, pored sudija iz Haga, progura i predstavnike srpskog pravosudja.

Srpsko i jugoslovensko rukovodstvo sastalo se prosle nedelje da bi razmatralo ovaj novi zakon. U slucaju da ga Tribunal odbije, prihvacen je predlog predsednika Kostunice da se Milosevicu sudi prvo u Beogradu, a zatim da se on izruci Hagu.

Haski sud inistira da se Milosevicu sudi u Hagu. Florence Hartmann, portparol Carle del Ponte, potvrdila je da na donosenje zakona tuzilastvo "moze da ceka jos nekoliko nedelja".

"Ali SRJ bi vec trebalo da pohapsi optuzene i cim se izglasa taj zakon da ih prebaci u Hag", dodala je ona.

Djindjic je, medjutim, nakon posete Washingtonu izjavio da veruje "da smo obezbedili razumevanje americkog Stejt Departmenta" u vezi sudjenja u Beogradu.

Visi funkcioner Bushove vlade je izjavio: "Mi smo jos uvek za to da se Milosevic dovede u Hag". Medjutim, on je dodao da nije iskljucena mogucnost da se nekadasnjem jugoslovenskom predsedniku sudi kod kuce pre nego sto bude izrucen medjunardnom sudu.

Srpsku vlast, do skoro nepomirljivu pred zahtevima da se Milosevic izruci, nekoliko dogadjaja u poslednje dve nedelje gurnulo je da se priblizi tim zahtevima.

Jedan razlog je cvrst americki ultimatum da se do 31.marta mora pokazati "dobra volja" prema Hagu ili nece biti finansijske pomoci. Tu poruku doneo je s puta u Washington srpski premijer Zoran Djindjic.

Drugo, vlast postaje sve svesnija da sopstvene pravosudne institucije, ma kako zelela da ih prikaze u dobrom svetlu, zaista ne mogu da podignu kvalitetnu optuznicu protiv Milosevica bez pomoci Haga.

Vec vise od mesec i po dana u strogoj tajnosti grupa sudskih eksperata radi na optuznici protiv Milosevica. Ali, dosadasnji rezultati ne daju nadu za optimizam.

Za sada su kompletirane samo one tacke optuznice koje se odnose na kradju saveznih izbora do 24. septembra proste godine, za bespravno podizanje kuce u elitnom beogradskom kvartu Dedinje i za nezakonito sticanje materijalne koristi.

Dokaza protiv Milosevica za iznosenje novca iz zemlje mnogo je manje, iako su njegovi protivnici pre samo dva meseca bombasticno govorili da je, uz pomoc svojih bankara, u inostranstvo prebacio cak deset milijardi dolara. Sada se govori o umerenijoj cifri od cetiri milijarde, ali srpski finansijski i pravni eksperti, cini se, ne raspolazu pouzdanim dokazima ni za nju.

Del Ponte, medjutim, tvrdi da dokaze za to poseduje bas Hag.

"Iako nema mandat da ispituje Miloseviceve malverzacije u zemlji, Tribunal je obavio istrazivanja njegovog bogatstva u inostranstvu. Imamo dokaze i spremni smo da ih predamo", rekla je Del Ponte krajem nedelje italijanskoj "La Stampi".

Ona je dodala da bi vlasti u Beogradu, ukoliko bi predale Milosevica Hagu, mogle da na osnovu tih dokaza povrate novac iznet iz Srbije.

S druge strane, Srbija ne moze zbog ocekivanja medjunarodne zajednice, da optuzi Milosevica i uhapsi ga samo zbog banalne bespravne gradnje kuce.

Powell je Djindjicu otvoreno rekao da "SAD ne bi bile zadovoljne ako bi se ljudima osumnjicenicim za ratne zlocine sudilo samo za nesto drugo".

"To je bio stav da, ako postoje cinjenice i dokazi da su cinili ratne zlocine, treba im suditi za ratne zlocine i ne samo za neki drugi kriminal", izjavio je Djindjic.

Djindjic je obecao da ce se Milosevic naci iza resetaka najkasnije za dve nedelje, ali bez pristojne optuznice tesko je to uciniti, a ne ispasti pravi amater.

Srpske pravosudne institucije ne raspolazu ni dokazima za ratne zlocine i za sada to ne mogu da ugrade u optuznicu. Dokazi se nalaze u Hagu.

Otuda Djindjic zahteva pomoc Tribunala "na razmeni dokaza i informacija", ali Hag nije spreman to da ucini jer ne pristaje na sudjenje u Srbiji.

Medju uticjanim politicarima u Jugoslaviji, ni predsednik Vojislav Kostunica, ni premijer Djindjic nisu spremni da zrtvuju dobrobit zemlje u ime dobrobiti Milosevica, pa nema sumnje da ce do hapsenja doci. Ali, problem je kako to sprovesti. Vlada mora pronaci resenje koje ce zadovoljiti domacu javnost kao i medjunarodnu zajednicu.

U vreme posete Carle del Ponte, Milosevic je bio stavljen u neku vrstu kucnog pritvora, a srpski ministar policije Dusan Mihajlovic tvrdi da se on i dalje nalazi "pod stalnom prismotrom". Srpski parlament odlucio je da usvoji zakon kojim ce bivsem predsedniku biti uskracene privilegije i zastita.

Medjutim, Milosevic je prosle subote u sedistu svoje Socijalisticke partije Srbije, predsedavao sastankom njenog vrha. U sredu je na istom mestu bio na komemoraciji Zoranu Sokolovicu, bivsem saveznom ministru policije, koji je dan ranije, kako se pretpostavlja, izvrasio samoubistvo.

Vecina DOS lidera veruje da takvu slobodu moze da zahvali internom dogovoru koji je postigao sa Vojislavom Kostunicom.

Milosevic je dao intervju "La Stampi" pocetkom nedelje, gde je podsetio Kostunicu na obećanje iz oktobra, kada mu je prvog dana svog mandata rekao da nece biti isporucen u Hag.

"Sigurnost bivseg predsednika zapravo je pitanje casti i morala novog sefa drzave", rekao je Milosevic tom prilikom.

Najdalje je od saradnje s Hagom otisao Kostunica koji smatra da bi sudjenje Milosevicu u Hagu bilo pogubno sudjenje celom srpskom narodu. Djindjic je mnogo pragmaticniji. On bi, izgleda, lakse pristao da se Milosevicu sudi u Hagu, ako bi srpsko pravosudje zadrzalo deo kontrole nad tim procesom, kako ce najavljenim zakonom biti predvidjeno.

Citav niz ljudi iz srpske vojne, policijske i politicke strukture koji i danas u novoj vlasti imaju jake pozicije mogli bi se suociti sa optuzbama za ratne zlocine.

Kako je rekao Graham Blewitt, zamenik glavnog tuzioca Tribunala, "Hag je zainteresovan i za Momcila Perisica", potpredsednika Djindjiceve vlade i vaznog Milosevicevog vojnog saradnika u ratovima u Hrvatskoj i Bosni.

Ukoliko bi se Milosevicu sudilo u Beogradu po srpskom pravosudnom sistemu, tada bi Djindjic bio u poziciji da zastiti saveznike novih vlasti koje tereti optuznica Haskog tribunala.

Za to vreme, narod Srbije sve vise dozivljava Milosevica kao ratnog zlocinca. Srecko Mihajlovic, istrazivac javnog mnjenja, tvrdi da je jos u decembru 41 odsto gradjana bilo za to da se Milosevicu, pored ostalog kriminala, sudi i za ratne zlocine.

Zeljko Cvijanovic je redovni dopisnik IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/milosevic-blizi-hagu>